

श्रीहरि श्रीमतेरामानुजायनमः

श्री हरिः

श्री सद्गुरुदेव
परमात्मने
नमः

श्री सद्गुरुदेव विप्र युक्तं रामानुजदास पुनरि.

धनुरमाससुं द्यात्.

प्रमल नक्षु श्रीविष्णुव श्रीजोरासावाणा.

लो.

१०

ना धनुरमास.

आनो धर्मादाभां नशे.

ગોરાના શ્રી ગોદામા. એટલે શું; કોણ, અને ક્યાંનાં, તે શ્રી વૈષ્ણવ
 તો જાણેજ, પરંતુ અન્યને માટે, અહિં અતિ દુઃકમાં ઓળખ
 આપી છે, કે શ્રી ગોદામાનું પ્રાગટ્ય દીક્ષીણ દેશમાં (શ્રી
 વિલિપુત્ર) નામે ગામમાં પરમસાત્વીક પ્રભુના પાર્ષદ અવ-
 તારિ પુરૂષ વિપ્ર શ્રીવિશ્નુચિત્ત સ્વામીને ત્યાં તુલસીના ક્યારા-
 માં જમીનમાંથી શ્રી જાનકીજીની પેઠે થયું છે તે પ્રપન્ના-
 મૃતના મેં પુસ્તકમાં વિસ્તારથી કહ્યું છે; તે અંથ ગુજરાતિ
 ભાષામાં તૈયાર છે; મંગાવો એટલીજ વાર છે, મુલ્ય ૧ રૂપિયો
 પોષ્ટેજ આના ચાર છે; ધનુરમાસ એટલે ધનસંક્રાન્તી ખેસે ત્યાં-
 થી મકર સંક્રાન્તી સુધી શ્રી ગોદામાયે કાત્યાયની વ્રતની પેઠે
 વ્રત કર્યા, ૩૦ દીવસનાં ૩૦ પાસુર (ગાયન) ઉચર્યા; છેવટ
 શ્રી વરને વર્યા શ્રી ભુમીદેવીનો અવતાર હતો એમ ઠર્યા
 શ્રીરંગનાથે તેને સ્વદેહે સહુ દેખતાં સ્વસ્વરૂપમાં સ્વીકાર કર્યા
 તે અનુષ્ઠાન આચાર્યે આચર્યા, તે શ્રી ગોદામાનાં ગાયન અશ્રીમ
 ભર્યા તે ઉપર અનંત વિવેચન અતંત પુષોયે કર્યા તે જોઈ
 ધ્યાનમાં ધર્યા તે સંસારને તર્યા એ આંડાલ (ગોદામા) સં-
 જમી ૩૦ ગાયન અમે પ્રભુ પ્રેરણાથી તૈયાર કર્યા તે આ ના-
 પોથીમાં ભર્યા છે; લીં મુકુંદ રામાનુજદાસ (ઉર્ફે) મેલ
લાલજી. માંગરોળ વાળા પુનરિ.-મુ. શ્રી—ખોરાસા.

(દાહરો).

પુસ્તક પૃષ્ઠ તપાસીને, છપાવ્યું છે કરિ શુદ્ધ;
 તોય કોય ભુલ હોય તો, સુધારશો સહ બુદ્ધ.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાશિટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૯૫૩૭ વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ ધર્મશાસ્ત્ર ધ્યાન

વિષય ૪ - ૧

શ્રી

અર્પણ પત્રીકા.

શ્રી કૃષ્ણચંદ્રના કૃપાપાત્ર અનંતશ્રીના અતુલ્યાય માનવંતા
મહાશય પરમ ભાગ્યવત દરબાર સાહેબ શ્રી ૭ વાળસુરવાળા
ભાઈ. (હર્ઈ) શ્રી પ્રજવલ્લભ રામાતુલજી.

મુ૦-શ્રી હાળા-સ્વસ્થાન. જગતરા. આપાળી.

(મરાઠી સામ્રી.)

શ્રી પ્રજવલ્લભના પદ તે પ્રજવલ્લભને વલ્લભ થાશે;

હોશ ધરીને હમેશ તે શ્રી કૃષ્ણચંદ્ર પાસે ગાશે. ૧

તેથી પાત્ર ગણીને માત્ર કરેછું અરપણ ખીન આશે;

સ્તીકારશે વાળસુરભાઈ તે મ્હુ સ્વસ્થા સ્નેહે ગાશે. ૨

મુકુન્દને આનંદ ધ્યાન છે ધતુર માસતું ગાત વિશે;

શ્રીગોદા મા તે અતુલસરતું અતુલધાન થશે એ મિશે. ૩

(હાલ) મુ૦-શ્રી બોરાસા.

સં. ૧૯૭૬ પાંચ શુદ્ધિ ૧૦

ગુરુવાર તા. ૧-૧-૧૯૨૦

લી૦ ભગ્યવત ભાગ્યવત આચા.

ચંના આશીન આકીચન

શેવક. મુકુન્દ રામાતુલજી.

શ્રીમતરાજાજીવ જમઃ

શ્રીગોદામા સંબધી ગાંધન અર્થાત્ ધનુર માસનું ધ્યાન-

મીલા તુંગ સ્તમ ગિરિ તટી, સુત્ર સુન્દોધ્ય કુળં
પારાર્થ્ય સ્વં શ્રુતિ શત શિર, સ્વિસદ્ધ મધ્યા પર્વતી
સ્વોચ્છી છાયાં સ્વજિનિ ગલિતં, યા બલાત્કૃત્ય શુંકે
ગોદાતસ્યૈ નમ દદમિદંભૂય ઇવાસ્તુ ભૂયઃ ॥ ૧ ॥

(પદ (૧) હું. (રાગ)-રઘુપતિરામ; એને સેજ સળતો છે;-)
ધન્ય ધનુર્માસ, ગોરાસામાં ખાસ, સ્વામીજીની ખાસ,-ટેક.
ઉતમ ઉજવાયેરે; ગામ આખું ગોષ્ઠિ ભેવા ભયે;- ધન્ય૦-૧
પ્રાતે બહેલાં પ્રપન્ન જન નહાતારે, પુંડ્રમાળ ધરિ હરિ ધ્યાતારે;
નોખત બજતાં ચંદીરે પહોંચી જતાં;- ધન્ય ધનુર્માસ૦-૨
સૌના પહેલાં પુનરિજી નહાતારે, સેવામાં હે સામીલ થઈ જતારે;
ગોદામાનાં પાસુર જન માતાં;- ધન્ય ધનુર્માસ૦-૩
ભાષિક ભક્તો વિવિધ ભોગ ધરતારે, ગોદામાને નામે ગષ્ઠિ કરતારે;
છટ તરફથી બહુમાન મળતાં;- ધન્ય ધનુર્માસ૦-૪
સ્વામી રઘુનાથના હાથ મોઢારે, એના રાજ્યમાં આવે ન ટોટારે;
મુંકુંદ ન મળે એના બેટા;- ધન્ય ધનુર્માસ૦-૫

(પદ (૨) જી-રઘુપતિરામ રૂદેમાં રેન્નેરે-એ હમ-)

આવો બેનીં આજ ગોદામાને ધ્યાયેરે;-ટેક.

હાજમળિને હેતેં શુભ ગાયે;-આવો બેનીં૦-૧

ધનુર્માસ બેઠો ખાસ આજેરે, ગોદા પ્રગટયાં પ્રપન્નજન કાળેરે

આચરણ કરે આચારિ આજે; આવો બેનીં-૨

પ્રગટ્યાં વિષ્ણુ ચિત્ત સ્વામી ધામેરે, મ્યાત થયાં અંડાત્રમાં નામેરે;

વૃત્તિ રાખી વૃજ ભુમિનીં સામે;—આવો બેનીં-૩

તુલ્સી ક્યા રામાંચિ કૃપા કીધીરે, વિષ્ણુ ચિત્તે પુત્રી માનીં લીધીરે;

ભુર્મો રૂપ ખ્યાતિ રંગેશે કીધી;—આવો બેનીં-૪

પહેલેથી આજે પાસુર ભણિયેરે, કીધી કૃપાને કરશે ધણીએરે;

મુકુંદ દાસી માતનીં બણીએ;—આવો બેનીં-૫

(પદ (૩) જીં-શું શું વરણ શણુગાર શ્રીજીમાત તણા—એ ૯૫—)

ગાયેં ગાયેરે મુંદર ગીત ગોદામાત તણા;—ટેક

ધ્યાયેં ધ્યાયેરે પાદ પુનિત કંઈ રહેન મણા;

વૃજવિલાસિણી હરિ અભિલાષિણી મહાકલ્લાશિણી દેવિરે;

તેના ચરણનું ધ્યાન ધારિને થાયેં કૃતારથ સેવિરે;—ગોદામાત-૧

પ્રાકૃત જનનીં જાત નથી એ અવનીંનો અવતારરે.

અયોનિજ એ આપેં પ્રગટ્યાં, આચારિ આલવારે;—ગોદામાત-૨

દ્રાવિડેં દાખવ્યો દિવ્ય પ્રભાવ વૃજભુમિનો ભારિરે;

ધનુરમાસમાં મળવા કૃષ્ણને થયાં છે દ્રઢવૃત્ત ધારિરે;—ગોદામાત-૩

ગુણ ગાતાં અવગાહન કરવા જમુનાંજીમાં જતાંરે;

મુકુંદ માન્સીક સેવા કરતાં માદક ચીજ નથી ખાતાંરે;—ગોદામાત-૪

(પદ (૪) થું-પુનમ ચાંદની—એ ૯૫—)

આવો બહેની ગોદામાના ગુણ સહુ ગાઇએરે;—ટેક.

ચાહિએં ગોદામાજીના જેવો સુસ્વભાવ;

કૃષ્ણ પર ભાવ ભક્તિને વિષય વિરક્તિ માગીએરે;—આવો-૧

જઈએ જમુનાંજીને તિરેં ધરિનેં ધ્યાન,

કોડિલા કૃષ્ણચંદ્રને સ્તવિયેં સાચા સ્નેહથી;—આવો૦-૨

નટવર નાગર સુખનો સાગર સુંદર સ્યામ,

પુરે મન હામ આપણી ગોદામ્માંના ગાનથીરે;—આવો૦-૩

(સાખી) ગોદામ્મા ગોવિંદનું, માયેં સહુ મળિગાન;

ગોપિનાથ ગીરધારિનું, રૂઢિયે ધરિયેં ધ્યાન;

વૃજભુમીમાં વિહાર કરિયેં વિરહિ આપણેરે;

વલખતાં પ્રરિયેં વિકૃલ વિયોગી વારંવાર;

પ્રાણાધાર પ્રગટિનેં કષ્ટ આપણાં કાપશેરે;—આવો૦-૪

(સાખી) શ્રીગોદાની સાહાયથી, પ્રગટ થશે યદુરાય;

ચરણ કમલમાં સ્નેહથી, રહેશું સહુ લપટાય;

સદા સેવિ શ્રીવરનેં સાચા સુખડાં માણશુંરે;

આણશું ગોદામ્મા ગોવિંદ ઉરેં ગુણ ગાય

પછી નહીં થાય અનુભવ એ ઉરથિ અળગોં કદીરે;—આવો૦-૫

(સાખી) બંસીધર શ્રીકૃષ્ણજી, છેલ છખીલો સ્યામ

આપણનેં આવી મળે, એવિ ધરિયેં હાંમ;

શ્રીવર ધન સ્યામ પુરે મન હામ મુકામ ઉરેં કરેરે

ધ્યાન ધારણા સમાધી સાધનથી વધુ પ્રિત

જીત થાશે જુગજીવનની એનેં ઉર ઝંખતાંરે;—આવો૦-૬

(સાખી) અંત મતિ એવિ ગતી, ખાસ કહે શક ધોય;

પ્રભુજીનેં પામ્યા પછી, કષ્ટ નડે નહિં કોય;

મુકુંદ મહાસુખ જગત પતિનેં જોધ પામશુંરે

કામશું વિષય સુખોતું પડે ત્યાં પછી લેશ;

કલેશનેં દ્વેષ હમેશને માટે બંધ બધા થશેરે;—આવો૦-૭

(પદ (૫) મું-પ્રિય સંભાળનો-એ ઢબ-)

ગોદામ ગોદામ ગોદામ તારૂં ખાઈ લાગે નામ;

બાળનીં સંભાળ લેવા સજ છો આહુજનમ;-ટેક.

અમે તમારાં બાળક સર્વે તમે અમારાં માત;

સાથે રાખી સુધારિને સોંપશે હરિને હાથ;-ગોદામ૦-૧

સ્નેહ ધારિને સુતાં સર્વને ઉઠાડતાં શ્રીમાત;

સ્નાન કરાવિ જ્ઞાન સ્મરાવિ બતાવતાં મમતાત;- ગોદામ૦-૨

શું શું ઉપકારોને સ્મરું હું શું શું તુજ ગુણ ગાઉં,

માત તમારા રણમાંથી હું ઉરણુ કદી નહિં થાઉં;-ગોદામ૦-૩

સુકુંદતું તન મન ધન જીવન ધન્ય કરાવ્યું માત;

ઉર ઉપકારો સંભારિને થાઉ અતિ રળિયાત;-ગોદામ૦-૪

પદ (૬) હું-નમુંનમું શ્રી રણછોડરાય-એ ઢબ-

નમું નમું ગોદામ્મા માત, શ્રીમત્ રંગમંદાર પ્રભુને હે તેં જોડું હાથ

જાલ્યો હાથ, રાખ્યો સાથ, કીધો કૃપાથિ સનાથ;-નમુંનમું૦-૧

ઉત્સવમાં તેડાવિ આપેં આપિલ્હાણુ અમાપ;

કાપ્યાં પાપ માને બાપ જણાવ્યો અમીત પ્રતાપ;-નમુંનમું૦-૨

ખાસ સ્વહસ્તે સેવા લીધી કીધી શુચિ જાત;

દહાડો રાત ઉમંગ સાથ વિતાવ્યાં રહિને સાથ;-નમુંનમું૦-૩

પ્રીતીથી પાસુર વંચાવિ સમજાવ્યા સુ અર્થ,

છો સમર્થ ગુપ્ત ગર્થ દીધોને કીધો સનાથ;-નમુંનમું૦-૪

કુમુંદતું મન શુદ્ધ કરિને સુખુદ્ધિ દેજો માત;

પ્રિતિ સાથ દીન જાત ગાયા કરૂં તારિ ગાથ;- નમુંનમું૦-૫

(પદ (૭) મું આજનીં ધડી રળિયામણી-એ ઢબ-)

અમે આવ્યાં ગોદામાનીં ગોદમાં,

માત ગોદમાં બાળનું મનમોદમાં હોજરે;-આવ્યાં;૦-૧
 માત ગોદા અવનિતો અવતાર છે,
 એના ખોળામાં બધે બધાં બાળ છે હોજરે;-આવ્યાં,૦-૨
 અમ પાણિ અમને એ નિત આપતાં,
 હુકમ પાળિયેં તો હરિ પદેં સ્થાપતાં હોજરે;-આવ્યાં;૦-૩
 ગોદા માત વિનાં કાંઈ ન રહિ શકે;
 એના વિનાં કોઈનું જીવન નહિં ટકે હોજરે;-આવ્યાં;૦-૪
 શિરેં પેષજી ગોદામ ને ધારિ રહયા,
 અંડાલમ્માંએ ભુમીનેંજ છે ઢલા હોજરે;-આવ્યાં;૦-૫
 શ્રી, ભુ, નારાયણ નેં જો ધારિ રહ્યા,
 જેના અંગ ઉપર રંગજી રાજી રહયા હોજરે;-આવ્યાં;૦-૬
 ધન્યભાગ્ય ગુરુ એજ અમારા થયા,
 મુકુંદ મળતાં ભવના ફેરા ગયા હોજરે;-આવ્યાં;૦-૭
 (પદ (૮) મું-આવા રૂડા શ્રીમૈકુંઠનાથ નમનથી નીરખીશ ક્યારે;-એટલ્ય)
 ગાવા ચાહું ગોદામ્માંનું માન ધરિ ધ્યાન અરજ ઉચાર્;ં
 વસજો વાણીમાં માતુશ્રીમાન મંગળ મન કરજો અમાર્;ં
 ગરજ થૈ અરજ કર્, ગુણુ ગાવા છે આશ;
 મરજ માજી પુરજો, મેળવજો મુજનેં અવિનાશ;-મંગળ મન-૧
 માતપિતુને મેળવે, બાળક અબજી ગણાય;
 સખજી સમજી ગોદા તણે શરણે આવ્યાં કરાવો ઉપાય;-મંગળમન-૨
 મુકુંદને મન હામ છે ગોદામ શુણુ ગવાય;
 વાણી વિલસે મોદમાં અખંડ અનુભવ કેર થાય;-મંગળમન-૦-૩
 (પદ (૯) મું.-ભલેં બાલ્યા શ્રી બેટપતિ બહાલા-એ ઢલ્ય.)
 ભલેં બાલ્યાં ભુમી દેવી આજે પ્રગટમાં પ્રપન્ન જનો કાજે;-ભલેં-૦-ટક-

સ્વામી ત્રિશ્નું ચિત્તને ચિત્ત બાવ્યાં, (૨)
 કીધાં વ્હાવાં સ્વામીં શ્રી રંમ રાજેં;—બાવ્યાં૦-૧
 ગૌરાંગે ગોદામ પધાર્યાં, (૨)
 વર્યાં સ્થામ સુંદર રંમ મહારાજેં;—બાવ્યાં૦-૨
 મહા શ્રેયસ્કર માર્ગ બતાવ્યો; (૨)
 પ્રગટે છે પોતે જનહીત કાજેં;—બાવ્યાં૦-૩
 મુકુંદનું મનહર સહુ વિધ શ્રેય કર; (૨)
 ધર બેઠે દહાવ દીધો ગુરુરાજેં;—બાવ્યાં૦-૪

(પદ (૧૦) મું—ખમ્માં રાજ દ્વારકેશ દયાળા;—એ દમ.)

ધન્ય ગોદામ્માં દીવ્ય દયાળા;—ટેક.

એક અનેક રૂપો ધરે પ્રિયકાજ પરમકૃપાળાં;—ધન્ય૦-૧

ભુમિ રૂપે મેં બાવ્યાં, ગોદા રૂપે નિહાળ્યા,

ગૌ રૂપ બની ચાલ્યાં, સજ્જન રખવાળાં;

સુધર્મ પ્રતિપાળાં, અધર્મ ઉથાપનારાં,—માત૦-ધન્ય૦-૨

ધર્મને પ્રિતેંધારે, અધર્મને એન ધારે,

એનિં વ્હારેં વારંવારે, વૈકુંઠપતિ પધારે,

હરિજન્ને પાળનારા, દુરિજન્ને ટાળનારાં—માત૦-ધન્ય૦-૩

મુકુંદના મનહારિ, સંતાને સુખકારિ;

કૃપા બાળિ તમારિ જવાય બલિહારિ;

ધન્ય ધરણિ દયાળાં બાળકોને પાળનારાં,—માત૦-ધન્ય૦-૪

(પદ (૧૧) મું—જન ગયો બેદ—એ દમ.)

શ્રી ગોદામ્માં અમારિરે, સહુ સુખકારિ;

શ્રી પેષ રણા શિર્ષ ધારિરે, સહુ સુખકારિ;

ભુમી રૂપે વેંકટેશ્વના વામ ભાગમાં શોભે;

શ્રી સત્યભામાજીને સુરૂપે, બેઠમાં બિરાજે,

જેને જોતાં મન લોભેરે;—સહુ૦-૧

ધરણિ રૂપે રજા જગતને ધીરજ ધરિને ધારિ;

શ્રી ગોદામ્માં રૂપે પ્રગટ્યાં, શ્રી વૈશ્ણવોને સદા સહાવકારિરે;—સહુ૦-૨

વિશ્નું ચિત્ત સ્વામીને ધામે પ્રગટ્યા પ્રિતિ ધારિ;

કૃષ્ણ ચંદ્રવૃજ ગોપિનિ લીલા ગોદામ્માયે ગણિ પ્યારિરે;—સહુ૦-૩

દ્રાવિડમાં તન છે પણ મનતો વૃજ વિહારિમાં ફરતું;

દશાલવારને ઉદ્દેશિને, અવમાહન કરવા જમુનાજીમાં વિહરતુંરે—સહુ૦-૪

સદ્ગુરુ શ્રી રઘુનાથ પ્રતાપે મજ મુકુંદે લીધી;

ધનુરમાસમાં ધન્ય દયાળુ તેડાવીને તમે શુદ્ધ મારી લીધીરે—સહુ૦-૫

(પદ (૧૨) મું—અંતે જોજ પ્રભુ અલખેલા લેવા આવશેરે;—એ દખ.)

ગોદામ્મા ગોપાલનાં સહુ બાલ અમે ંહાલાં છયેરે;—ટેક.

અન્યનાં નહિં થયેરે; ગોદામ્મા ગોપાલના સહુ૦-૧

પ્રતીપાલ ગોપાલ કૃપાલુ, દાદા ગુરુ ગોપાલ દયાલુ;

ગોદામ્મા કરણાળુ મુકીને ક્યાં જયેરે,

અન્યનાં નહિં થયેરે;—ગોદામ્મા૦-૨

ગોદામ્મા ગુણી, ગો, ને કરતાં, ગુરુ ગોપાલ જ્ઞાન ઉર બરતા;

ગોરક્ષક ગોપાલ તણે શરણે છયેરે,

અન્યનાં નહિં થયેરે;—ગોદામ્મા૦-૩

ગોપાલતો, ગો, પાલન કરતા, ગોપાલ તે ગોલાલન કરતા;

ગોદામ, કરતાં ગીરાદાન તેને ચહિયેરે;

અન્યનાં નહિં થયેરે;—ગોદામ્મા૦-૪

મુકુંદ ગોદામ માત અમારાં, મુકુંદ લોપાલ તાત અમારા;

આલ ગોપાલ, ગોપાલ મુક્તનાં સહ હયેરે;

અનનનાં નહિં થયેરે;—ગોદામા-૫

(૫૬ (૧૩) મું—દીનબંધુ પ્રભુમું પ્રદ મોખર હરિ—એ ઢખ.)

દીન બંધુ ગોદામ, નમું જ્ઞાલ ધરી, શુભ સાક્ષંગ કરિ—ટેક.

પ્રભુમું હરિ હરિ, હાં હાં હાં હાં,—દીન બંધુ ગોદામ નમું—૧

ઉતમ અનુષ્ઠાન રિતિ તમે પ્રગટ કરિ;

સ્થાય સાચી શ્રી વૈશ્ણવોને ખરેખરિ;

આચારિ શ્રેષ્ઠ હરિ કૃતિ બતાવિ કરિ; હાં હાં હાં હાં;—દીનબંધુ-૨

સેહેલા સુધા સ્યામ કૃષ્ણચંદ્ર છેલ હરિ;

તેને વરવા તેં દ્રઢ મુક્તિ સ્થીર કરિ;

સંગ, સુ, સહચરી સુકૃતિ આચરિ, હાં હાં હાં હાં;—દીનબંધુ-૩

માત પ્યારી મુકુંદને આનંદકારિ;

ખ્યાત તારિ સૌ લોકમાં પુરિ પ્રસારિ;

ગોદા ગુણ ધારી, જાડે બલીહારિ; હાં હાં હાં હાં—દીનબંધુ-૪

(૫૬ (૧૪) મું—ધણી ખમ્મારે રંગીલા રણછોડને જો—એ ઢખ.)

વારિ જાડેરે ગોદમા તારા નામનેજો;—ટેક.

ભેટ કરાવિ બાવેં તેં સુંદર સ્યામનેજો—વારિ જાડેરે-૧

ગોદા વેદનીં વાણીનેં પાળનાર છે જો,

પાપ પ્રપન્ન જનોનાં પાળનાર છે જો;—વારિ જાડેરે-૨

ગો, દાન; દેવામાં દક્ષ તું ખરેખરિજો;

ધારાં પ્રપન્ન નિંપક્ષ તું ખરે હરિજો;—વારિ જાડેરે-૩

ગોદાંમ ગૌરૌ આપનું અપાર છે જો;

તારાં આશ્રીતો અંત ભવ પાર જો;—વારિ જાડેરે-૪

અમે શરણે છેએ શ્રીગોદામાતને જો;

અંત સોપશેએ વૈકુંઠ નાથનેએ, -વારિ જાડરે-૫

મુકુંદ છંદ અમેં એમનો ન છોડીયેએ;

પદ્ય પાદ પ્રતિ પ્રિતિ પુરી જોડીયેએ; -વારિ જાડરે-૬

(પદ (૧૫) મું-ચરણ કમળમાં વેંકટેશજી પડું છુરે-એ દમ.)

બહાલાં ગોદા માતા મુણે વિનંતિ અમારિરે;-ટેક.

પોતાના બાબોની લ્યો સંભાળ દયા ધારિરે;-બહાલાં-૧

દીન અકીચન અમેં આથ ગ્રહી તારીરે;

મુગુણી બણાવી ગોદામા લેજો સ્વીકારિરે;-બહાલાં-૨

મુજ બળયા તો બધી વાતે છે લાચારિરે;

અબળને મળિ છે તું પ્રમળ આચારિરે;-બહાલાં-૩

મતિ કતિ ગતિ દેજો તારા જેવિ સારિરે;

શરણા ગતોને ગોદા દેશો ન વિસારિરે;-બહાલાં-૪

નંદના નંદનો છંદ લગાડજો ભારિરે;

મુકુંદને આનંદ આપજો, ગોદ ધારિરે;-બહાલાં-૫

(પદ (૧૬) મું-રાગ:કવાલી: ગજલ-દયાળુ હારિકાં વાલે-એ દમ.)

રંગ મંદાર ગોદામાં સ્મરો શ્રીમત જુગલ ચરનાં-ટેક.

સ્મરો શ્રીમત જુગલ ચરનાં, બજો શ્રીમત જુગલ ચરનાં;-રંગ-૧

એકકોં પાદુકા ચરનાં, ઔરકોં પદ્ય પદ ધરનાં,

પિતુ માતા અમર ભરનાં, બજો શ્રીમત જુગલ ચરનાં;-રંગ-૨

એકકો મુર્લી મન હરનાં, ઔરકો કર કલમ ધરનાં,

જુગલ જોડી હૈ ચિત્ત હરનાં, બજો શ્રીમત જુગલ ચરનાં;-રંગ-૩

એક હૈ મોર મુકુટ ધારિ, ઔરકોં કલગી સીર પ્યારિ;

દોનું મીલકે લીલા કરનાં, બજો શ્રીમત જુગલ ચરનાં-રંગ-૪

એક તાન બંસિસેં લગાવે, ઝોર આલાપકોં મીલાવે;

મુકુંદાનંદ ગાન કરનાં, બળે શ્રીમત જુગલ ચરનાં,—રંગ૦-૫

(૫૬ (૧૭) મું—રાગ-ઉપર મુજબ,)

ગોદાકે દીલ લગન લગી હૈ, શ્રી કિશ્ન ચંદ્ર મીલનેકી;—ટેક.

શ્રી કિશ્ન ચંદ્ર મીલનેકી જમુનાજી જલમે ઝીલનેકી,—ગોદાકે૦-૧

જગાનેકોં ચલી બેગી, ગોદા હરિ ગાનકી ભોગી,

સયાંકો કહે ચલો બેગી, શ્રી કીશ્ન ચંદ્ર મીલનેકોં;—ગોદાકે૦-૨

ગોદામ, નેં દશ સખી કલ્પી, જયકે, દ્વારપર તલ્પી;

સમાધી શંભેં ખીલગી, શ્રી કિશ્ન ચંદ્ર મીલનેકોં;—ગોદાકે૦-૩

પુકારી પ્રેમસે પાસુર, સુનાઇકે જગાવેગિ;

સંગ મીલકે ચલે સખિયાં, શ્રી કિશ્ન ચંદ્ર મીલનેકોં—ગોદાકે૦-૪

સુર્યકી સુતાકોં મીલકે કરે સ્નાન પાન પ્રિતીસેં;

સુરિતી અહિં ગોપી જૈસી, શ્રી કિશ્ન ચંદ્ર મીલનેકી;—ગોદાકે૦-૫

મિલો મુકુંદ નંદલાલા, બનો તુમ આર્ત પ્રતિ પાલા;

ઉર અબીલાષ હૈ ભારી, શ્રી કિશ્ન ચંદ્ર મીલનેકી;૦-૬

(૫૬ (૧૮) મું—ચરણ કમલમાં વેંકટેશજી પડું છુરે—એ ઢંગ,)

ગોદા મનમેદા યશોદાકે દ્વાર ઠારિહૈં હો,—ટેક.

યશોદાકે દ્વાર ઠારિ, નંદ નંદનકોં પુકારિહો;—ગોદા૦-૧

દશે સખિયાં કે દ્વાર જય કે જગાડી હૈં હોં;

સખકોં સંગમે લેકે આપતો અગારી હૈં હોં:—ગોદા૦-૨

નંદકોં વંદન સાથ વિનંતિ પઠાયેહો;

મુકુંદ આનંદ કંદ કિશ્નકોં ઉઠાયેંહો;—ગોદા૦-૩

(૫૬ (૧૯) મું—રાગ-માઠ-આવિ પોઆં શ્રી નાથ દ્વારૈ૦—એ ઢંગ)

ઝોદા કહે યશોદા માજી બાજી સખ હૈ તરે હાય,—ટેક.

બાજી સખ હૈ તેરે હાથ તેરે વશ હૈ મેરે નાથ;—ગોદા કહે૦-૧
 સ્યામ સલોના સોઘ રહે કયોં હોગૈ હૈ બડી પ્રાત;
 માત યશોદા દયા લાયકે જગાધરેં જાલી હાથ;
 કુંવર કન્હાયકોં કૃપા લાયકે. ભેજે હમારે સાથ;—ગોદા કહે૦-૨
 મહા ભાગ્યે હે યશોમતિકા, વશ બયા ભગવાન;
 નારદ શારદ શીવ સનકાદીક ધારત જોકો ધ્યાન;
 સો મહાન બંધીવાન હેય રહે હૈતેરે હાથ;—ગોદા કહે૦-૩
 ગાજ્ય તેરો બ્રહ્માંદી બખાને, ઐસી કીનીં તેં કમાય,
 માય હમારે પ્રિયતમકો, મીલનેં કોં હમ આય;
 ખોલો દાર દયાકે સાથ, બાજી સખ હૈ તેરે હાથ;—ગોદા કહે૦-૪
 મુકુંદ નંદ નંદનકી પ્યાસી, દાસી ખડી હૈ દાર;
 કિશ્ન કિપાલુ કયું કસતેહો, તલસતિ હોં સહખાર;
 અખ્યારોં સખિયોંપર સાંવરા અખરિ ઝોગે કમનાથ;—ગોદા કહે૦-૫

(૫૬ (૨૦) મું—નટવર વસંત થૈ થૈ નાચી રહ્યો;—એ ઢગ,)

ગોપાલ નંદનો. ગોદામ્મા જગાડી રહ્યાં;—ટેક.

જગાડી રહ્યાં સખી અગાડી રહ્યાં;—ગોપાલ નંદનો૦-૧

સુતા હો શું શામળા જગો જીવન પ્રાણ;

પ્રાત થયું પુરૂષોત્તમા, આપો અમને દહાણ;

લાડલા; લાલ અમે બહાવથી વિનવિયેરે;

વિયોગનાં દુખો સહુ સહિ રહ્યાં;—ગોપાલ નંદનો૦-૨

કરૂણાથી શ્રી કૃષ્ણજી, નટવર નંદ કિશોર;

આંધિ મળો અમને હવે, શામળિયા ચિત ચોર,

ગતિ ગોપાળ વિનાં બીજી નથીરે;

તથાપિ કસ્તુર્યં કઠણ્ય શું થયા;—ગોપાલ નંદનો૦-૨
 હરિ હવે હદ થાય છે, હઠ છોડો ધનસ્થામ,
 મુકુંદ દાસીને દીલે, હવે ન રહેશે હામ;
 ધામ બણી ધણી ગણી આવ્યાં અમેરે,
 રઘુનાથ ગુરુશ્રીને હાથ હરી નાં થયાં,—ગોપાલ નંદનો૦-૪

(પદ (૨૧) મું— જગીયે જગાધીરાજ જનકી જગાવે,—એ દગ્ગ,)

જગીયે જશોમતીલાલ, લાડીલે હમારે;—ટેક.

લાડીલે હમારે મોર મુકુટ બંસીવારે;—જગીયેં૦-૧

ગ્વાલ બાલ નંદલાલ આયે તેરે હારે;

ગોદામ્માં સખી સહીત સ્થામકાં પુકારે;—જગીયેં૦-૨

સખ મીલકે રહે ખડે રાહ દેખી હારે;

રાજીવ નયન સ્થામ ક્યોં નહીં પધારે;—જગીયેં૦-૩

નંદકે નંદન ઉધર મન મુકુંદ વારે,

વંદન કરિકે ચરણ સરોજ શીર્ષ હારે;—જગીયેં૦-૪

(પદ (૨૨) મું—દેવ દયાલા હારીકાં વાલા—એ દગ્ગ.)

કિશ્ન કનૈયા નંદકે હૈયા કિપાલુ હોઈ કર કયું કસતે હો;—ટેક.

કયું કસતેહો, નહિં ચસતેહો, નિલાકે સંગ સદા બસતેહો,—કિશ્ન૦-૧

મેં શ્રીજગ્યાલા આપ ગોપાલા,

મુજ પ્રતિપાલ કૃપાલ તુંમ્હીં હો,—કિશ્ન૦-૨

મુજ મન મીન પ્યારે આપહો સાગર,

નટવર નાગર મેરે તુંમ્હીં તુંમ્હી હો;—કિશ્ન૦-૩

નંદકે લાલા યશોમતિબાલા, દેવ દયાલ કહાયે તુંમ્હીં હો;—કિશ્ન૦-૪

મુકુંદ હંદ મેરે હર તેરાહૈ, ગોદામકે ગીરધારી તુંમ્હીં હો.—કિશ્ન૦-૫

(પદ (૨૩) મું-મથુરાના વાસી આવા ન બનીયેછ-એ ઢખ.)
 જગો નટવર નંદલાલરે જસોદાના જયા આવા ન બનીયેછ,-ટેક.
 ગુણ ગાતાં ગોદામ્બાની સંગે સહુ આવ્યાં છતાં નેણુ નિંદ્રામાંશે, ઘેરાય,
 ધનસ્થામ આમ હવે ઝોપે નહિ આપનેરે,
 વિહોં અમારો જીવ જાયરે,-જસોદા૦-૧
 કાંતો-શ્રીનાથ તમને નિહારો કે છે ને, કાંતો નૈડે નીદ્રા બરાય;
 કાંતો પરાણે મુજને પજવવાજ-ધારોછો,
 પધારો ન સ્થાને જહુ રાયરે;-જસોદા૦-૨
 નટવર નંદલાલા ગોદામ્બાજીના બહાલા કરો મુકુંદપર મહેર;
 નંદના નંદન વંદન કરીને વિનવું છું,
 દર્શન દેવા કાં કરો દેરરે;-જસોદા૦-૩
 (પદ (૨૪) મું-દેવ દારિકાવાળા, દીન દયાળા, પરમ કૃપાળા-એ ઢખ.)
 જગો જગો ગોપાલા, ગોદામાના બહાલા,
 જસોદાના લાલા, નટવર નંદ કીશોર:-ટેક.
 હરિ નટવર નંદકીશોરે શામળિયાજી ચિતના ચોર;-જગો જગો૦-૧
 સર્વ સખિ અમે દર્શન માટે દાર આવી ઉભી નાથ,
 દાર ખોસો ખોસો ખોસો, બલદાઉ,
 બહાલા શ્રી વૃજનાથ;-રે જગો જગો૦-૨
 જગો છતાં ઝંખિ જ્ઞાને ન આપો, શીદ સતાપો છો સ્થામ;
 અંતર જમી સાચા સુખ ધારી,
 શોભે ન આપને આમરે;-જગો જગો૦-૩
 હરિ હવે હદ થાય છે જાજી ઝીદ નકરો કૃપાળ,
 દયા કરીને દેખાડો શ્રીમુખ, આરતના પ્રતિપાળ; રે-જગોજગો૦-૪
 મુકુંદને મન નંદના નંદ આનંદ રખાવો સદાય;

આવિ મળો વેલા હો અલખેલા, દાસ આશ્વાથી ગાયરે; જગોળજો ૦-૫
(૫૬ ૨૫ મું-કહીનેરે એવાં મધુર વચન હરિઝલણરૂપ થયા, એકમ-)
સુણીનેરે અંડાલની અરજી નટવર પ્રગટ થયા; -ટેક.

અમંગલહર, મંગલહર, મંગલહર દાખિ રહયા,
ધરીનેં દયા, કરીનેં મયા, ગોદાનેં ચહયાં;

ચરણુ શરણુ થૈ ચરણુ કમલમાં ગોદામ્મા નમી રહયાં; -સુણીનેરે ૦-૨
આશ્રીત જનના કલ્પતર છોં, સુરતણા સુખ ધામ;
વધ્યાં ગોદામ, પુરો મન હામ, અમેં તમામ;

તવ ચરણુ કમલની સેવસદા કરવા સહુ ચહી રહયાં; -સુણીનેરે ૦-૩
ગોવરધન ધર અધર સુરલી ધર મધુર મનોહર સ્યામ;
અધહારિ, અસુરારિ, અતિ ભારિ,

તવ સમર્થતા સમજીનેં સ્વામી આશ્રીત અમેં થયાં; -સુણીનેરે ૦-૪
નંદનંદના કરી વંદના મુકુંદ મન અરપાય;

ચરણુ ચિત ચહાય, ગુણોનીત ગાય, સુમંગલથાય,
એમ ઉરેં સહુ ચાહિ પ્રેમ પુણ્યથી વધાવી રહ્યાં; -સુણીનેરે ૦-૫

(૫૬ (૨૬) મું-રામ દીડી-)

ધન્યધન્ય ધરણીપતિ પ્રભુ પ્યારા, અમેં ચરણુ શરણુ થયાં ગુરૂદ્વારા-૧
ગુરૂ ગોદામ્માં ઠર્યાં પુરિ પ્રીતેં, આચરિ બતાવ્યું અમનેં રૂડી રાતેં; -૨
એજ અનુષ્ઠાન કરવું હવે જારી, ગુણુ ગાવા ગીરધારિના પુકારી; ૩
પ્રભુ જેવા વૈકુંઠેં વસે પ્રીતેં, વસે ધ્યાવાથી યોગીયોને ચીતેં; ૪
એથિ ગુણુ ગાતાં વધુ ખુસી થાતા, પ્રેમવશ મુકુંદ પ્રભુ બનીંજતા-૫

(૫૬ (૨૭) મું-લાવણી-સજન સેવેશ્રી-એ ઢમ.)

ત્રેલુતો બધે દિવ્ય દેખાય રેણુજે ગોદામ્માંની રખાય;

દશે ઇંદ્રિને કબળે રાખે હરિગુણ ગણનિત ગાય,
 હરિ વિયોગમાં હરતાં દરતાં, તપ આચરે સદાય;
 કાંઈ બીજી લપમાં ન ધુંચાય;—રેણિ જો-૧
 મનને શણગારિને માલિકને મળવાને જાય;
 ક્ષમા શિલ સંતોષ સબ્યતા મન શણગાર ગણાય;
 દુષણથિ દુરજ રહે સદાય;—રેણિ-૨
 નારાયણના નામ સ્મરણ વિણ સ્વાસન સુનો જાય;
 હો, નારાયણ એમ કહીને હિના સ્વાસ બરાય,
 સહજ ભવ સીંધુ પાર પમાય;—રેણિ;—૩
 મુકુંદ મન આનંદ પામવા સદશુર ચરણે જાય;
 ગોદાનીં રેણિ રાખેતો પ્રભુ મળે પળમાંય;
 વિસ્તુ પદ નિર્ભય સ્થાન પમાય;—રેણિ-૪

(પદ (૨૮) મું—આવો પ્રભુ પ્યારારે અખંડ સુખ દેવા—એ ઢખ;)
 કેણિ સમ રેણી રખાવોરે રમાં પતિ પ્યારા;—ટેક.
 રમાં પતિ પ્યારા રહો ન હવે ન્યારા;—કેણી સમ-૧
 મળવું મ્હારે તમને પ્યારે, કુટેવ કરે વિઘ્ન બારેરે;—
 રમાં પતિ પ્યારા, રમાં પતિ પ્યારા રહો ન હવે ન્યારા;—કેણિ-૨
 કોપ, ન કરો, ધરો પ્રિતી પપ્રજપર; સુધારો સધ્ય શુરદારારે;—
 રમાં પતિ પ્યારા, રમાં પતિ પ્યારા રહો ન હવે ન્યારા;—કેણિ-૩
 મુકુંદદાસને પાસજ રાખો, મનોરથ પુરો પાસ, મ્હારારે;—
 રમાં પતિ પ્યારા, રમાં પતિ પ્યારા રહો ન હવે ન્યારા;—કેણિ-૪
 (પદ (૨૯) મું—મારું મનકું રોક્યું ન રોકાયરે બંસી-એ ઢખ—)
 ગોદા ગોવિંદા વિનવું દીન સાદેરે, મળવા મુજને હામ ધણી;—ટેક.

હામ ધણિરે હરિના ધામ તણી;—ગોદાં-૧
 વિરજની પાર ઉપર વૈકુંઠવર સુંદર (૨)
 વરિ હરિ ક્યારે લખ જાયરે, મળવા મુજને હામ ધણી,—૨
 હરી મારો હાથ ઝાલી, છેહ ન ધ્યો વનમાળી, (૨)
 પાળી રાખો પ્રીતે પદમાંયરે,—૩
 સદ્ગુરુ ગોરદારા, સખંધ થયો છે ખારા,
 ન્યારાં રાખોતેશે સહેવાયરે;—મળવાં-૪
 વેલા બહારે આવો બહાલા વેગે લેખાએ,૨
 લ્હાવો સેવાનો ચિત ચ્હાયરે;—મળવાં-૫
 મુકુંદ આનંદ અંતે લિધો છે અનંતસંતે,
 માણું એ આશા અન્ય સમાયરે;—મળવાં-

(પદ (૩૦) મું—શ્રીવૈશ્ણવ વેંકટનાથ સ્મરણ—એ દખ,)

શ્રીગોદામાળનાં જે ગાન કરે. બહેલાં સ્નાન કરે તરે તે ભવથી;—ટેક.
 પ્રભુ પુણ કથામૃત પાન કરે, વરે વિસ્તુને બડાનાં થઇ સહુથી—શ્રી-૧
 આચારિ આચરે, ગોદાગાન સ્મરે, ભાવેં ભોગ ધરે બલાતે બહુથી;
 પ્રભાતેં પ્રભુને પ્રિતેં પુજે નિત્યે, બહેલા ઉઠે સદાયે સુખે સહુથી—શ્રી-૨
 શ્રી વૈશ્ણવ સર્વ તણને ગર્વ કરો પર્વ ધનુર માસ ગૌરવથી;
 અંતે ખાસ શ્રીવૈકુંઠ વાસ થશે, બચી જશે જરૂર તે રૌરૌથી—શ્રી-૩
 મુકુંદનો આનંદ તો ખાસ મળે વળે વેળા સુખી થાઇ તે સહુથી,
 સદા સર્વનો સાર શ્રીપતિ વરે હિરે અનાદીના એ દુખ દવથી,—શ્રી-૪

■ બહાર ખખર. ■

શ્રી વૈષ્ણવ વિપ્ર મેઘલ લાલલ (ઉર્ફે) મુકુંદ રામાનુજ-
 હાસલ પુનરિ માંગરોળવાળા શ્રીમાન મ્હાત્માશ્રી અનંત
 સાહલના કૃપા પાત્ર એમનાં બનાવેલ પુસ્તકો નીચેને સિરનામે
 વી. પી. થી મળે છે; નીચેનાં પુસ્તકો તૈયાર છે; વી. પી.
 થી મંગલો. પૈસા ધર્મોદ્દામાં જશે; તેથી બીજી આવૃત્તિ થશે;
 નંબર. નામ. કીંમત.

- ૧ શ્રી રણુછોડરાય રત્નમાળા-પદ ૧૦૮. રસીકરાગ ૦-૪-૦
- ૨ શ્રી રઘુરાય રત્નમાળા-પદ ૧૦૮. રસીકરાગ ૦-૪-૦
- ૩ શ્રી મેઘલનાં મ્હાવાક્ય-દોહા-૫૦૦. ને ૫૦ કવિત ૦-૪-૦.
- ૪ દીલનું દરપણુ-૧૦-પ્રકરણુ.(ઉર્ફે)મુકુંદના મનોલાવ ૦-૮-૦
- ૫ સંત પ્રભાવ-૮-પ્રકરણુ. ટિકા સહિત-ગુજરાતિમાં ૦-૨-૦
- ૬ સંતોષ સુરત ફ. ૧૧૩-દોહા-ટિકા ગુજરાતિમાં. ૦-૨-૦
- ૭ શ્રી દ્વારકાંધીશ નાગરખા ને મીરાં ચરિત્ર. ... ૦-૨-
- ૮ શ્રી રામરક્ષાનું ગુજરાતિ ગાન. રસીક રાગમાં ૦-૧-૦
- ૯ શ્રી ધનુરમાસનું ધ્યાન, આયન ૩૦. રસીકરાગ.
- ૧૦ શ્રી અનંત ઉપકાર આખ્યાન પુર્વરંગ સહિત. ૦-

ઉપરનાં પુસ્તકો મળવાનું ઠેકાણું-મું. માંગરોળખંદર.
 જોશી પુર્વોત્તમદાસ લાધાભાઈ ત્યા ભવાનભાઈ લાલલ-
 ને ત્યાં-ઠે. કોટનાથ પાસે નાગરવાડામાં (કાઠીયાવાડ.)

(બહાલાં સંજલનેને નમ્ર વિનંતિ)

પ્રિય બંધુઓ અને બહેનો, આજથી ઉપર આજ સુધી
 છે, તેનો કુલ તોડીને, અવશે સ્તે દોડીને, વેલનાં પા
 ડીને, વિષયમાં પ્રતિ જોડીને, અનાદિથી મરવા અવત
 તરવાની વાત જુલોડીને, ફેમળનાં ફુલોડીને દોષોમાં, ફૂલો
 પ્રથમ વાતમાં વય વિતાડીએ છ્યે, તેમાં તારવા, નર્કથી
 સદા સુખમાં સ્વીકારવાના સદેશા વારંવાર જગ સરકાર, હિંદુસ્તાન
 સંતો સાથે, કહેવરાવે છે, વાણી દ્વારા બહેવરાવે ને પુસ્તક
 દેવરાવે છે, તે, વારંવાર વાંચો ને વિચારો તો, બવસાંગેનો કિ
 પાસે શ્રીનિવાસે કળિયુગમાં કરિ આપ્યો છે; તેને, માંમવાને
 ખમાં વિરામવાનું શ્રેષ્ઠ સાધન (૮) આના ધન અચી
 યા મંગાવે, આપ; કહેશે કે એવું શું છે; તો કહે જુલોડી,
 કડકમકવાળું, દીલ્લસાત, દર્શાવનારું (દીલ; દરખા
 પુસ્તક છે; જુજ કોપી છે માટે બહેનો તે ખેલે;

કરો, વી. પી. નો કુલ નીચેને ।

માંમરોળ બહેર (મહી

જેરી પુર્ણીતમદાંસ લાધાર

કે. કોટનાથ પાસે ન

